

Х - КЛАС

Газета шкільної республіки ТЕМП
Ушкальської загальноосвітньої школи I – III ступенів

Січень 2017 рік

З Новим 2017 роком!

Свято Меланки

Щедрим або багатим називався в українців вечір напередодні Нового року (13 січня). У цей день готували багатий святковий стіл, а до кожної хати приходили щедрувальники.

На півночі України, неподалік від етнічного кордону з білорусами, готували другу кутю, а сам вечір називали «щедря кутя». До святкового меню входили пироги з сиром, м'ясом та іншою начинкою, гречані млинці, вареники зі сметаною, книші, ковбаси, смажені свинячі кишки, шлунок, смажене поросся тощо. Усі ці страви були традиційними для новорічного столу українців, хоча дозволити їх собі могла далеко не кожна родина.

Ніч перед Новим роком вважалася особливою, чарівною, коли могли відбуватися різні чудеса і казкові перетворення. Люди вірили, що опівночі «відкривається небо», і тоді у самого Бога можна просити все, чого забажаєш. Вважали також, що у цей момент вода в колодязях перетворюється на вино, і що можна побачити блукаючі вогні, які вказують на місця, де заховані скарби.

Щедрий вечір у с. Подобовець Закарпатської обл., 2008 р. На столі обрядовий хліб - карачун.

На Бойківщині під Новий рік (як і напередодні Різдва) ходили до річки або колодязя обмивати обрядовий хліб — «карачун». Потім його приносили додому і котили по простеленому від порога до столу полотні, сподіваючись визначити долю усіх членів родини. Після цього «карачун» розрізали на частини. Одну із них давали худобі, другу залишали до дня оранки першої борозни, а третю з'їдали.

Під Новий рік селянами виконувався цілий ряд магічних дій, пов'язаних із господарською діяльністю. Так, у цей день було заведено вперше запрягати молодих коней і волів та привчати їх до роботи. У деяких регіонах «на Маланки» ловили горобців і спалювали їх у вогні. Попіл, що лишився від птахів, разом із насінням навесні кидали на землю, сподіваючись таким чином захистити поля від пернатих. Треба відзначити, що подібні магічні практики вже в XIX ст. трималися не так на вірі у їх ефективність як на традиції наслідування дій дідів і прадідів.

Характерною ознакою новорічних святкувань в Україні було щедрювання — старовинний звичай церемоніальних обходів хат з побажанням щастя членам сім'ї і процвітання господарства. Поділ на щедрівки — новорічні пісні й колядки — різдвяні пісні досить умовні

Щедрівка "Ой, сів Христос вечеряти" (Полтавщина)

Більшість фахівців вважають їх єдиним за своїми художніми і функціональними особливостями фольклорним жанром, що виник на базі спільної аграрної традиції.

Головна відмінність новорічного щедрювання полягає у тому, що цей ритуал меншою мірою зазнав впливу церковної ідеології і більш цілісно зберіг дохристиянські риси.

Дуже показові в цьому плані календарні обходи за участю масок — «Коза», «Маланка», що мали певну територію побутування, свій

характерний обрядовий сценарій, музичний і пісенний репертуар. Гурти молоді ходили з обрядовим дійством по всьому селу, не оминаючи жодної хати, адже люди вірили, що без спеціальних побажань наступний рік не зможе бути вдалим.

Обряди «Кози» і «Маланки» — головні, але далеко не єдині форми поздоровчих новорічних обходів в Україні. Так, на Чернігівщині і північній Київщині до початку ХХ ст. мав місце своєрідний театралізований звичай проведів старого і зустрічі Нового року.

Увечері 13 січня з парубками-щедрівниками ходили «Старий рік» і «Новий рік». Перший був одягнений як дід-жебрак у дірявий вивернутий кожух з підмощеним горбом, він був обвішаний в'язанками цибулі й бляшанками. Волосся і бороду в «Діда» робили з коноплі.

Роль Нового року виконував гарний парубок у святковому народному вбранні, прикрашений квітами і різнокольоровими стрічками. У кожній хаті, куди заходили ряджені, відбувалася характерна сценка. Спочатку за стіл садовили «діда» і з ним проводжали старий рік. Потім з жартами і штурханнями «діда» виганяли з-за столу і на його місце з великими почестями

садовили за стіл «Новий рік». Гомінкі щедрування й рядження створювали неповторну життєрадісну атмосферу свята. Люди намагалися зустріти Новий рік якомога веселіше, уникати сварок і всього неприємного, вірили, що це захистить від нещастя протягом усього року.

Закінчивши ритуальний обхід села, ряджені вже на ранок збиралися на перехресті доріг палити «діда», або «дідуха». Так називали соломку, якою на святаки встеляли підлогу в хаті, а також обрядові снопи, що стояли на покуті від Святвечора до Нового року. Поки дідух горів спочатку «Маланка», а потім й інші ряджені перестрибували через багаття, що, за повір'ям мало захистити їх від спілкування з «нечистою силою».

В окремих селах Буковини ще зовсім нещодавно було прийнято кидати у новорічний вогонь солом'яні горби ряджених «дідів» і їхні личини-маски. Цей звичай наводить на думку, що язичницькі атрибути, пов'язані з «потойбічним» світом, у минулому спеціально виготовлялись до свят і нищилися після їх завершення. Зберігати такі речі протягом усього року, як це часто тепер зустрічається, вважалося дуже небезпечним.

У нашій школі було зібрано учнів з 6-10 класів і поділено на групи. Кожна з яких взявши певну територію села, ходили та передавали веселий настрій односельцям.

Дітвора готувалася до цієї події старанно, зробили гарні костюми та неймовірні зірки.

Щедрівки

Ой сивая та і зозулечка.
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!
Усі сади та і облітала,
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!
А в одному та і не бувала.
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!
А в тім саду три тереми:
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!
У першому - красне сонце,
Щедрий вечір, добрий вечір,

Вчителі теж не стояли осторонь, вони об'єднавшись у групу, ходили та радували жителів села Ушкалка. Цей вечір пройшов дуже весело і запам'ятався дітям і дорослим на все життя. Бажаючим на наступний рік можете звертатися до вчителів нашої школи.

Добрим людям на здоров'я!
У другому - ясен місяць,
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!
А в третьому - дрібні зірки,
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!
Ясен місяць - пан господар,
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!
Красне сонце - жона його,
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!
Дрібні зірки - його дітки,
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!

День Соборності України

День Соборності України – свято, що відзначається щороку в день проголошення Акту возз'єднання Української Народної Республіки та Західно-Української Народної Республіки, що відбулося 22 січня 1919 року на Софійській площі в Києві.

Йому передувало підписання (22 січня 1918 р.) Четвертого універсалу Центральної Ради, яким Українську Народну Республіку проголошено суверенною і незалежною державою. Західно-Українську Народну Республіку було проголошено в листопаді 1918 року. Процес об'єднання України завершився 22 січня 1919 року.

Сьогодні, після двох десятиліть років Незалежності, проблема соборності України є, на жаль, не менш актуальною. Культурні та ментальні відмінності між українцями Сходу й Заходу існували завжди, вони отримали назву "синдром Збруча", однак завжди наші співвітчизники прагли єдності. Акт возз'єднання УНР та ЗУНР – історичний факт, який показав безсилля будь-яких спроб роз'єднати український народ, протиставити українців один одному.

На полях Першої світової війни відбувалося братання Українських січових стрільців, що воювали у складі війська Австро-Угорщини, та українців-воjakів армії Російської імперії. Згодом усвідомлена необхідність єдності змусила українські західні регіони до проголошення самостійності з метою возз'єднання з Українською Народною Республікою.

21 січня 1990 року жителі багатьох населених пунктів по дорозі між Києвом і Львовом утворили живий ланцюг, відзначивши цю історичну дату. Офіційно в Україні День Соборності відзначається з 1999 року.

І ось події 2004-2005 років: політичні скандали та фальсифікації, розділення понять Схід і Захід, сепаратистські настрої Донбасу та сміх на тему ПІСУАР там, де треба плакати.

Сьогодні час згадати, як було досягнуто єдності тоді, 22 січня 1919 року.

20 січня в Ушкальській загальноосвітній школі відбулися виховні години до "Дня Соборності України", які пройшли під знаком єднання українського народу та під загальним гаслом «Єдина і неподільна Україна» з використанням історичних паралелей подій, пов'язаних із боротьбою українців за єдність держави у минулому столітті і нинішньою звитягою народу проти експансії на українські землі.

Шахово-шашковий турнір

24- 26 січня проходив шахово-шашковий турнір серед учнів Ушкальської ЗОШ.

З метою популяризації гри в шахи і шашки серед шкільної молоді, виявлення обдарованих дітей та визначення переможців. 24 листопада було проведено шахо-шашковий турнір на першість Ушкальської ЗОШ I-III ступенів.

Ми щиро вітаємо з абсолютною перемогою учнів Зеленського Є., Ткач Д., Прудку А. учасників гри в шашки та в шахи Філімонов Г. і Лободенко В.

Слова вдячності адресуємо талановитому педагогу Компанійцю О.М. за професіоналізм, талант і безмежну віру у своїх учнів і 5 класу за активну участь.

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ОБІЙМІВ

21 січня у всьому світі відзначають незвичайний, але дуже емоційне свято - День обіймів! Обійми супроводжують нас протягом усього життя. Ми обіймаємо друзів і рідних при зустрічі після розлуки, обіймаємо один одного, щоб висловити свою радість і подяку. Вітаючи зі святом, ми даруємо нашим близьким обійми в знак нашого теплого ставлення до них. Душевний теплообмін - так можна назвати прагненням людей обійматися! Фактично користь обіймів довели навіть вчені. Крім того, що обійми дарують нам позитивні емоції і почуття безпеки, на думку психологів, вони допомагають нам встановлювати позитивні контакти з людьми. Психологи наголошують: обійматися необхідно! У кожної людини є своя певна "доза" - комусь потрібно більше простих дружніх обіймів, комусь - менше. Але завжди, щиро обіймаючи будь-кого, ти даруєш відчуття тепла, безпеки, радості, захищеності та морального комфорту.

ЦІКАВО ЗНАТИ! Існують навіть рекорди обіймів. Наприклад, у Мексиці понад 14 тисяч осіб одночасно обійнялися, аби потрапити до "Книги рекордів Гіннеса". А студентка коледжу зі штату Юта (США) встановила новий рекорд. Менш ніж за годину 18-річна Джордан Пірсі обійняла 765 людей.